

LAUKAAN KUNTA

Lupa- ja valvontalautakunta
PL 6
41341 LAUKAA

PÄÄTÖS

Maa-aineslain mukaisessa lupa-asiassa

Dnro: 104/11.03.03.00/2025

Kokouspäivä: 25.3.2025

Julkaisupäivä: 2.4.2025

ASIA

Matti Kakon maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten (soran ja hiekan) ottamiseen Kuuhanaveden kylässä kiinteistöllä Kekonmäen sora-alue 77-407-7-40. Päätös sisältää maa-aineslain 21 §:n mukaisen ratkaisun toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Matti Kakko
Y-tunnus: 2661804-4

MAANOMISTAJA

Hakija omistaa kiinteistön.

OTTAMISALUE

Kekonmäen sora-alue 77-407-7-40, Kuuhanaveden kylä, Hankasalmen kunta

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain 4 § 1 momentti

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 2.12.2024 ja sitä on täydennetty 26.1.2025.

LUPA- JA SOPIMUSTILANNE

Kiinteistöllä Kekonmäen sora-alue on ollut 10.10.2023 päättynyt Hankasalmen kunnan rakennus- ja valvontalautakunnan myöntämä maa-aineslupa (5.9.2013 § 24). Lupa on siirretty Matti Kakolle Hankasalmen kunnan rakennus- ja valvontalautakunnan päätöksellä 14.11.2019 § 26. Alueella on ollut myös tätä edeltäviä maa-aineslupia ainakin 1990-luvulta lähtien, aiemmat luvat ovat olleet muiden toiminnanharjoittajien nimissä.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA**Yleiskuvaus**

Suunniteltu alue sijaitsee Hankasalmen keskustasta n. 6 km lounaaseen ja Venekosken kyläkeskuksesta n. 5 km etelään. Tieyhteys alueelle kulkee Kovalanmäentieltä. Alueella on ollut lupa maa-aineksen ottoon, mutta se on mennyt jo vanhaksi v. 2023. Toimintaa ei ole ollut viimeisen kymmenen vuoden aikana, joten ottoalue on samassa tilassa kuin edellistä lupaa haettaessa. Aiempina vuosikymmeninä alueelta on kuitenkin otettu soraa. Alueella ei ole ollut ympäristölupaa murskattavan kiviaineksen pienen määrän vuoksi. Uutta lupaa haetaan nyt myös pelkälle maa-aineksen otolle ja murskausta tehdään alueella keskimäärin muutaman vuoden välein meluilmoituksella. Alueella seulotaan kiviaineksia.

Ottamisalue on kooltaan 3,60 ha sisältäen pintamaiden varastoalueen. Varsinainen ottoalue on kooltaan 2,90 ha. Tuotteiden varastoalueena käytetään ottoalueen pohjaa.

Ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella eikä maakuntakaavassa ole alueelle merkintöjä. Lähin pohjavesialue sijaitsee n. 3650 m ottoalueesta kaakkoon (Halmeniemi 0907702). Lähin lähde sijaitsee n. 420 m ottoalueen reunasta kaakkoon. Lähimmässä asutussa kiinteistössä

() on vanha kivistä tehty vedenottoaika talon pihapiirissä. Vedenpinta on tasolla n. +149.00. Kovalanmäen maakunnallisesti arvokas maisema-alue sijoittuu n. 2,5 km etelään. Lähimmät Museoviraston inventoimat kohteet ovat valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde Kovalanmäki Ruumissaari (77010017) 3,1 km kaakkoon ja historiallinen hautapaikka (77010016) Venekoski Ruumissaari 2,7 km koilliseen. Lähin luonnonsuojelualue on Pieni-Kaihlanen n. 7,7 km ottoalueesta lounaaseen.

Nyt haettavalla luvalla on tarkoitus ottaa loppu kiviaines alueelta ja maisemoida ottoaikaa. Kallion louhintaa ei ole tarkoitus tehdä.

Lähin kiinteistö sijaitsee ottoalueen reunasta n. 180 m länteen. Murskauspaikalta kiinteistölle tulee matkaa n. 250 m. Ympäröivä alue on metsätalouskäytössä.

Nykytilanne kasvillisuuden osalta, maaperäolosuhteet

Vähäisen toiminnan vuoksi otetulle alueelle on kasvanut matalaa n. 1-5 m korkeaa pääosin mäntytaimikkoa; paikoin on myös avoimia alueita. Pohjois- ja eteläosa on vielä luonnontilainen ja siellä kasvaa enimmäkseen kuitupuukokoista mäntymetsää ja osin myös varttuneempaa tukkipuustoa on löydettävissä. Maalajina on hiekka, sora, kivinen sora ja moreeni.

Kiviaines on pääosin murskaukseen sopivaa. Kallio on tullut näkyviin ottoalueen länsireunassa; kalliopintaa ei ole alueelta systemaattisesti selvitetty. Ottosyvyyttä eikä -määrää ole mahdollisesti tarkasti määrittää kallion pinnan vaihtelusta johtuen. Humuskerros maan pinnalta on varastoitu ottoalueen reunalle.

Pohjavesiolosuhteet ja niiden suojele

Suunniteltu ottoalue ei kuulu pohjavesialueeseen. Maanpinta on ottoalueella alimmillaan tasolla +122.50 koillisnurkassa ja ylimmillään +140.50 lounaisreunassa. Suunniteltu alin ottotaso on n. +119.00 koillisreunassa. Pohjavettä ei ole havaittu koekuoppien kaivun yhteydessä. Osa kaivetuista kuopista on ulottunut kalliopintaan saakka. Alueelle ei ole asennettu pohjavesiputkia.

Ottotoiminta keskittyy kallion yläpuolisiin maakerroksiin ja kallion päälle jätetään aina väh. n. 0,5 m:n paksuinen kerros maata. Näin ollen ottotoiminta ei vaaranna pohjavesiä.

Suoritettavat maastomittaukset

Suunnitelman laadinnassa on käytetty Maanmittauslaitoksen laserkeilaus- ja kartta-aineistoja. Saatavat maa-ainesten määrät on laskettu Terra Modeler Field maastomalli- / massalaskentaohjelmalla

Suunnitelman koordinaattijärjestelmät ovat ETRS TM35 ja N2000.

Suunniteltu ottomäärä, -alue, suojaetäisyydet sekä aikataulu

Ottamisalue on 3,60 ha:n kokoinen ja siitä on arvioitu saatavan maa-ainesta noin 40 000 m³ ktr. Varsinaista ottotoimintaa tapahtuu n. 2,90 ha:n kokoisella alueella. Vanhoilla otetuilla alueilla toiminta keskittyy enemmänkin maisemointiin, koska syvemmälle ei kallion vuoksi voi ottamista kaikin paikoin ulottaa.

Ottamistoimintaa on tarkoitus tehdä 10 v:n aikana eli vuotuinen ottomäärä olisi keskimäärin n. 4 000 m³ ktr keskimääräisen ottosyvyyden ollessa n. 1,4 m.

Tilan rajoihin jätetään vähintään 10 m:n suojaetäisyys.

Maa-aineksen ottaminen

Ottamisalueet sekä ottamissyvytykset merkitään maastoon paaluilla ja korkeusmerkeillä. Ottotasoa osoittava syvyysmerkki asennetaan siten, että siitä voidaan seurata ottamisen syvyyttä. Alueelle asennetaan työmaasta kertovia tauluja. Ottaminen suoritetaan käyttäen normaaleja luiskan kaltevuuksia siten, että alueen reunoille jää maata jolla voidaan viimeistellä luiskat kaltevuuteen n. 1:3. Ottamistoiminta jatkuu ensin ottoalueella koilliseen ja lounaaseen päin. Tarkoituksena on, että otettu alue maisemoidaan sitä mukaan kuin ottotoiminta etenee. Maisemoinnissa pyritään säästämään mahdollisimman paljon jo taimettuneita alueita.

Luiska, joka on jyrkempi kuin 1:2 ja korkeampi kuin 2 m, suojataan 5-10 m:n etäisyydelle penkasta sijoitettavalla lippusiimalla. Esteen tarkoituksena on varoittaa maastossa mahdollisesti liikkujia putoamisvaarasta, sekä estää tahaton putoaminen luiskan päältä.

Maa-aineksen ottaminen ulotetaan alueen eteläosassa alimmillaan tasoon +130.80 ja pohjoisosassa tasoon +119.00 leikkauspiirustusten mukaisesti. Käytännössä näinkään syvälle ei alueella todennäköisesti mennä, koska kallio ja maa-aineksen laatu määrittää ottamisen tason.

Alueella tullaan murskaamaan kiviaineksiä 1-3 kertaa koko lupakauden aikana arviolta n. 25 000 m³ ktr. Louhinta- / murskaustoiminta kestää kerrallaan enintään n. 10-15 työpäivää eli koko 10 vuoden aikana murskauspäiviä tulee olemaan enintään n. 20-45 kpl. Näin ollen ympäristöluvan hakeminen toiminnalle ei ole tarpeen. Ennen louhinta- / murskaustoiminnan aloittamista tehdään kuntaan meluilmoitus viimeistään 30 vrk ennen toiminnan aloittamista. Tarvitavat koneet tuodaan toiminta-alueelle jokaista kertaa varten erikseen.

Toiminta ottoalueella ja pohjaveden suojele

Mikäli ottamisalueella varastoidaan poltto- ja voiteluaineita, ne on säilytettävä kaksoseinämällä varustetuissa säiliöissä. Kaivutoiminnassa käytettävien koneiden huolto- ja säilytysalueella pohja tulee tiivistää. Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- ja voiteluaineita eikä hydraulikkaneiteitä. Mikäli ottamistoiminnan aikana on tarvetta pölynsidontaan, se on suoritettava puhdasta vettä käyttäen.

Ottotoiminnan aikana on huolehdittava alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Jätteet on varastoitava siten, että mahdolliset vuodot astioista eivät aiheuta valumia maaperään. Jäteöljy ja talousjäte on toimitettava asianomaisille keräyspaikoille viranomaisten vaatimusten mukaisesti. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä.

Alueen siistiminen ottotoiminnan aikana ja sen jälkeen

Ottoalueen siisteydestä huolehditaan koko toiminnan ajan ja lopullinen ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan loputtua. Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaankuuluviin keräilypaikkoihin.

Viimeistelytyötä tehdään ottamisen aikana toiminnasta poistuneilla alueilla, jolloin luiskat viimeistellään vähintään kaltevuuteen 1:3. Luiskan yläreunat pyöristetään siten, että ottopaikan reunoille ei jää teräviä luonnottoman näköisiä pinnan muotoja vaan kaikissa viimeistelytyöissä pyritään mahdollisimman luonnonmukaisiin maaston muotoihin. Ottoalueen pohjalle muotoillaan ylijäämämaista vaihtelevia kumpareita elävöittämään maisemaa. Viimeistelytyjen luiskien päälle levitetään varastoidut pintamaat, joista saadaan kasvillisuuden vaatima humuskerros alueelle. Viimeistelytyö saatetaan loppuun

ottamistoiminnan päätyttyä. Pohjavedelle haitallisia aineita ei saa käyttää viimeistelyssä, vaan ne on vietävä kunnan osoittamaan paikkaan.

Ottoalueen lopputilannekarttaa ei ole mahdollista tässä vaiheessa totuudenmukaisesti piirtää johtuen kalliosta. Todellisuudessa ottoalueen pohja jää todennäköisesti huomattavan paljon korkeammalle ja ottoalueelle jää erimuotoisia ja kokoisia maalla verhoiltuja kallioalueita, joiden reunat muotoillaan n. 1:3 kaltevuuteen.

Alue jätetään metsittymään luontaisesti ottamistoiminnan loputtua.

Vaikutukset ympäristön luonnonarvoihin

Suunnitelman mukaisella maa-aineksen ottamisella ei ole vaikutusta alueen pohjaveden pinnan tasoon. Maa-aineksen otto muuttaa luonnollisesti maisemakuvaa, mutta alueen syrjäisyyden vuoksi ottoalueen maisemallinen merkitys on pieni. Alueelta ei ole näköyhteyttä yleisille teille eikä asutukseen.

Ottosyvyyks alueella on varsin matala, joten ottamisen jälkeen viimeistellyt luiskat ovat varsin loivapiirteisiä eivätkä erotu paljoakaan luonnon omista maaston muodoista. Näin ollen vaikutukset alueen maisemankuvaan jäävät väliaikaisiksi eli lähinnä ottotoiminnan aikaisiksi. Viimeistelyjen luiskien metsittyessä sulautuu ottoalue saumattomasti ympäröivään maastoon.

Esitys vakuudeksi

Vakuudeksi esitetään edellisen lupakauden aikaisen vakuuden jatkamista.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Pintamaita arvioidaan syntyvän 8000 m³-ktr ja kantoja ja hakkuutähteitä 300 m³-ktr. Seulontakivien ja lohkareiden määräksi arvioidaan 300 m³-ktr.

HAKEMUS TOIMINNAN ALOITTAMISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakemus sisältää hakemuksen aineiden ottamisen aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta maa-ainelain 21 §:n mukaisesti. Perusteluiksi todetaan toiminnan pienimuotoisuus ja vähäiset riskit. Vakuudeksi esitetään nykyistä asetettua vakuutta.

Hakemuksen liitteenä:

- Ottamissuunnitelma karttaliitteineen
- Kaivannaisjättesuunnitelma
- Luettelo rajanaapureista
- Selvitys ottamisalueen hallinnasta ja ottoalueelle johtavan metsätien käyttöoikeudesta

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella Hankasalmen kunnan verkkosivuilla 27.1.-5.3.2025. Ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajien kuuleminen (2 kpl) on suoritettu.

Lausunnot

Hakemuksesta ei ole pyydetty lausuntoja.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Tarkastus

Alueella pidettiin edellinen vuosittaiseen valvontaan liittyvä tarkastus 11.10.2024. Tarkastusmuistio on liitetty hakemuksen asiakirjoihin.

ASIAN RATKAISU

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta myöntää Matti Kakolle maa-ainesten ottoluvan kiinteistölle Kekonmäen sora-alue 77-407-7-40 ottamissuunnitelman ja annettujen lupamääräysten mukaisesti.

Matti Kakolle myönnetään maa-ainelain 21 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset määräykset

1. Tämän luvan mukainen maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 40 000 k-m³. Lupa on voimassa 10 vuotta julkaisupäivästä lukien.
2. Kaivualan rajat on merkittävä selkeästi maastoon ja alueelle on asennettava riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Alueella tulee olla taulu, josta ilmenee maa-aineluvan haltijan/urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkinnät on pidettävä kunnossa luvan lopputarkastukseen saakka.
3. Ottotoiminnassa syntyvät työnaikaiset jyrkät rintaukset tulee suojata aitauksin, lippusiimoin tai vastaavin rakentein siten, että ulkopuolisten pääsy jyrkille rintauksille estyy. Jyrkkien rintausten putoamissuojaukset on pidettävä kunnossa luvan lopputarkastukseen saakka
4. Mikäli pintamaita aiotaan varastoida alle 10 metrin etäisyydellä naapurikiinteistöjen rajasta, tulee valvontaviranomaiselle toimittaa kyseisten kiinteistöjen omistajien kirjallinen suostumus varastointiin.

Pölyämisen ehkäisy

5. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa ehkäistävä esim. kastelun, kuormien peittämisen ja toimintojen sijoittelun avulla. Kasteluun saa käyttää ainoastaan vettä.

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien suojelu

6. Alin sallittu ottamistaso on ottamissuunnitelman mukaisesti kaivualan eteläosassa +130,80 (N₂₀₀₀) ja pohjoisosassa +119,00 (N₂₀₀₀), kuitenkin vähintään kaksi metriä ylimmän pohjavesitason yläpuolella. Ottamistason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

Mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan lammikoitumista, voidaan luvanhaltijaa velvoittaa asentamaan alueelle pohjaveden havaintoputki pohjaveden pinnankorkeuden selvittämiseksi.

7. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty mahdollisten murskausjaksojen ulkopuolella. Murskausjaksojen aikana alueella säilytettävien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Toiminnassa on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

8. Alueella ei saa säilyttää tai käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei valumia pääse ympäristöön. Ajoneuvojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaaraa ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla.

Toiminnan ollessa käynnissä saatavilla tulee olla riittävästi imeytysmateriaalia ja keräyskalustoa vahinkojen varalle.

9. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Tarkkailu ja raportointi sekä tarkastukset

10. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava vuosittain lupaviranomaiselle tammikuun loppuun mennessä ensisijaisesti NOTTO-järjestelmän kautta.
11. Luvanhaltijan on pyydettävä ennen ottamistoiminnan aloittamista Hankasalmen ympäristönsuojelua suorittamaan alkutarkastus, jossa lupaehto 2 todetaan asianmukaisesti järjestetyiksi. Lopputarkastus tehdään lupanhaltijan pyynnöstä, kun alueen jälkihoito- ja maisemointityöt on suoritettu.

Alueen maisemointi ja jälkihoito

12. Alue tulee maisemoida turvalliseksi ja maisemaan sopivaksi. Jyrkät rintaukset tulee ottamistoiminnan päätyttyä loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.
13. Puuston ja pintamaakerroksen poistaminen, maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen edetessä.

Reunoille kasatut pintamaat tulee käyttää ottamisalueen maisemointiin. Alueelle tulee istuttaa alueelle soveltuvaa puulajia (noin 2500 kpl/ha) niille osille, joilla luontaista taimettumista ei ole luvan voimassaoloaikana riittävässä määrin tapahtunut. Alueen maisemointi ja puuston istutus tulee suorittaa loppuun maa-ainestuluvan voimassaoloaikana.

Muut lupamääräykset

14. Alueelle mahdollisesti muodostuvat törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä. Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana ja tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymisaikana on kiellettyä. Jälkihoitoa tehtäessä mahdollinen pesimäalue voidaan jättää luiskaamatta suojaamalla alueelle jätettävät rintaukset kestävällä ja tukevalla aidalla.
15. Alueelle levinneet Euroopan unionin luetteloon kuuluvat tai kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tulee alueelta tunnistaa, asianmukaisesti hävittää tai niiden

leviäminen estää. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei alueelle tuotavan maa-aineksen tai alueelta siirrettävän maa-aineksen tai käytettävien työkoneneiden mukana pääse leviämään vieraslajeja.

16. Luvan haltijan tulee huolehtia alueen yleisestä siisteydestä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottosuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa laissa säädettyjen rajoitusten kanssa, kun lisäksi otetaan huomioon annetut lupamääräykset. Ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen ottamistoiminta ei ole maa-aineslain 3 §:n vastaista.

Maa-aineslain 3 §:n perusteella *ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.*

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Alueelta ei ole tiedossa maa-aineslain tarkoittamaa erikoista luonnonesiintymää taikka luonnon- tai maisemansuojelun kannalta arvokkaita kohteita eikä siitä katsota aiheutuvan kauniin maisemakuvan turmeltumista. Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu osittain aikaisemmin ottotoimintaan avatulle alueelle. Toiminta ei sijoitu vedenhankintaa varten tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Alue ei sijoitu vesistön rantavyöhykkeelle (etäisyys Kuuhankeveteen yli 350 metriä). Alueen edellytyksiä maa-ainesten ottotoimintaan on käsitelty myös aikaisemmassa maa-aineslupakäsittelyssä; hakemuksen mukainen ottamisalue on sisällynyt pääosin alueen edelliseen vuonna 2013 myönnettyyn maa-aineslupaan.

Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja lupamääräyksiä, toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa säädettyjen rajoitusten kanssa.

Perustelut päätökseen toiminnan aloittamisesta ennen lainvoimaisuutta

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että aineiden ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta

aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Alue on osittain vanhaa avattua ottoaluetta. Ottoalue on ennallistettavissa, joten toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

Lupamääräykset 1-3 on annettu valvonnan, yleisen turvallisuuden, lupanhakijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteutumiseksi. Maastomerkinnoilla ja putoamissuojauksilla helpotetaan valvontaa sekä varmistetaan, että toiminta on turvallista ja ottamissuunnitelman rajausten mukaista.

Lupamääräys 4 on annettu, koska hakemuksessa pintamaiden varastointialue esitetään ulotettavan naapurikiinteistöjen rajaan saakka. Ympäristöministeriön Maa-ainesten ottaminen–oppaan mukaan ottamiseen liittyvien toimintojen suojaetäisyysuositus soran ottamisalueilla on 10 metriä naapurikiinteistön rajasta. Suojaetäisyys voi olla pienempi, mikäli siihen on saatu naapurikiinteistön omistajan kirjallinen suostumus.

Lupamääräys 5 on annettu mahdollisten pölyhaittojen torjumiseksi.

Lupamääräykset 6-9 on annettu pinta- ja pohjavesien ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Alueen pohjavesipinnan tasosta ei ole olemassa mitattua tietoa. Alueen valvonnassa ei ole kuitenkaan havaittu veden lammikoitumista, eikä alue sijaitse luokitellulla pohjavesialueella: määräyksellä tarvittaessa asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta huolehditaan, että mikäli alueella havaittaisiin jatkossa lammikoitumista, voidaan 2 metrin suojakerroksesta pohjaveden pinnantasoon varmistua.

Lupamääräykset 10-11 on annettu ottomäärän seuraamiseksi, omavalvonnan toteutumiseksi sekä muissa lupamääräyksissä edellytettyjen toimenpiteiden toteutuksen valvomiseksi.

Lupamääräykset 12-13 on annettu jälkihoitotoimenpiteiden toteutumisen varmistamiseksi ja alueen sopeuttamiseksi ympäröivään maisemaan. Maisemointitöiden eteneminen tulee tarkastettavaksi vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Lupamääräys 14 on annettu sen varmistamiseksi, että alueelle mahdollisesti pesiytyvät ja uhanalaiset (uhanalaisuusluokka EN=erittäin uhanalainen/2019) törmäpääsky-yhdyskunnat huomioidaan ottotoiminnan ja maisemoinnin aikana.

Lupamääräys 15 on annettu vieraslajien torjunnan huomioimiseksi. Toimijan velvollisuus on estää haitallisten vieraslajien leviäminen, mikä edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen ja hävittäminen on Euroopan unionissa viety lainsäädännön tasolle, jota kaikkien EU:n jäsenvaltioiden on noudatettava. Kansallisesti merkittävistä vieraslajeista on EU-lainsäädäntöön pohjautuvat kansalliset säädökset.

Lupamääräys 16 on annettu sen varmistamiseksi, ettei alueelle synny roskaantumista tai epäsiisteyttä.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupapäätös on voimassa 2.4.2035 saakka. Mikäli toimintaa kiinteistöllä tämän jälkeen jatketaan, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa uusi maa-aineslupahakemus.

VAKUUS

Luvanhaltijan tulee asettaa ennen ottamistoiminnan aloittamista tai viimeistään 60 vuorokauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomaiselle maa-aineslain 11 §:n lupamääräysten sekä 21 §:n mukaisen päätöksen toiminnan aloittamisesta ennen lainvoimaa osalta **18 000 euron** suuruinen vakuus (5000 € / ha), joka muuttuu varsinaiseksi vakuudeksi, kun lupapäätös on saanut lainvoiman ja valvontaviranomainen on hyväksynyt oikeuden päätöksen mahdollisesti edellyttämät muutokset loppuun suoritetuksi.

Vakuus vaaditaan annettavaksi viimeistään 60 vuorokauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta (vaikka ottamistoimintaa ei olisi vielä aloitettu), koska alue on osittain valmiiksi avattua ja maisemoimatonta ottoaluetta, mutta alueella ei ole aiempaa voimassa olevaa vakuutta.

Luvanhaltijan on haettava vakuudelle erillinen ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymispäätös ennen ottamistoiminnan aloittamista. Luvanhaltija vastaa siitä, että vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa siihen saakka, kunnes kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on hyväksynyt lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi, jonka jälkeen vakuus vapautetaan. Ympäristönsuojeluviranomainen pidättää itsellään oikeuden tarkistaa vakuuden suuruutta kustannustason nousua vastaavasti.

TARKASTUS- JA VALVONTAMAKSU

Maa-aineslupahakemuksen käsittelystä peritään maksu seuraavasti:

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastaminen (15 € / kokonaisottomäärän 1000 m ³ eli 15 € * 40, taksan kohta 2.1)	600 €
Ottotoiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta koskevan asian käsittely pääasian yhteydessä (taksan kohta 2.5)	300 €
Naapurien kuuleminen (50 €/kuultava, taksan kohta 4)	100 €
Yhteensä	1 000 €

Luvanhaltija maksaa ympäristönsuojeluviranomaiselle vuotuisen ottamistoiminnan valvontamaksun kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti. Ensimmäinen valvontamaksu on **300 €** (5 € / 1000 m³ eli 5 € * 40, kuitenkin vähintään 300 €).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 5, 5a, 6, 7, 10-13, 19, 20, 21, 23, 23a §:t
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-3, 6-9 §:t
Laukaan ja Hankasalmen kuntien maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksa, voimaan 1.1.2024, sekä taksan hyväksymistä koskeva Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan päätös 12.12.2023 § 126

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta tiedottaa päätöksestä julkaisemalla julkisen kuulutuksen ja päätöksen Hankasalmen kunnan verkkosivuilla (www.hankasalmi.fi).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (maa-aineslaki 20 §). Valitusaika päättyy **9.5.2025**. Valitusosoitus on liitteenä.

JAKELU	Päätös Hakija Keski-Suomen ELY-keskus
LIITTEET	Suunnitelmakartat ja leikkauspiirrokset Valitusosoitus